CIVILINĖ SAUGA

SKENUOKITE IR PASIŽYMĖKITE, KAD ATVYKOTE Į EDUKACIJĄ:



Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Įkvėpti pirmi padėti krizėje

Ekstremalus įvykis

PRIEŽASTYS

SOCIALINĖS

EKOLOGINĖS

GAMTINĖS

TECHNINĖS














Pavyzdžiai:

Migracija, riaušės;

Į aplinką išsilieję teršalai ar kitas aplinkai padarytas poveikis;

Klimato sąlygų pakitimai ir kt., pvz., potvyniai, kruša, COVID-19 ir kt.;

Įvairių techninių priemonių ar technologinių procesų sutrikimai, kaip 1989 m. Azoto avarija Jonavoje;

Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas
prie Vidaus reikalų ministerijos

5 žingsnių programa Jūsų saugumui

Pasiruoškite netikėtoms situacijoms šiandien – apsaugokite save ir artimuosius rytoj.

1. **Būkite įspėtas laiku!**
   Sužinokite, kaip gauti perspėjimo pranešimus į savo telefoną www.LT72.lt.
2. **Žinokite, kur slėptis!**
   Suraskite artimiausią priedangą ir kolektyvinės apsaugos statinį ir aptarkite jo pasirinkimą su artimaisiais įvairių nelaimių atvejais.
3. **Apmąstykite, kas padės!**
   Pasirinkite patikimą kontaktinį asmenį, gyvenantį ne Jūsų apylinkėse. Jis bus Jūsų prieglobstis nelaimės atveju.
4. **Žinokite savo komandą!**
   Kartu su artimaisiais aptarkite, su kuo galite kooperuotis nelaimės atveju, su jais apsikeiskite kontaktine informacija bei sutarkite, kur susitiksite.
5. **Turėkite atsargų!**
   Sukaupkite kasdien naudojamų produktų atsargų – tai leis Jums ir Jūsų artimiesiems išgyventi ir patirti mažesnę žalą.



Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms svetainė ir programėlė



https://lt72.lt/



GOOGLE PLAY

APP STORE

Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Būkite laiku įspėti



Sirenos



Trumpieji perspėjimo pranešimai į mobiliuosius telefonus



Lietuvos radijas ir televizija



Pareigūnai

VEIKSMAI

1. Įsijunkite Lietuvos radiją ir televiziją



2. Išklausykite pranešimą apie pavojus ir sužinokite kaip jų išvengti



3. Vykdykite nurodymus ir sekite informaciją apie ekstremaliąją situaciją



Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas
prie Vidaus reikalų ministerijos

Civilinės saugos signalai

Telefonų nustatymai, norint gauti trumpuosius pranešimus:

https://lt72.lt/telefono-nustatymai-aktyvinti-perspejimo-funkcija-telefonuose-kad-gautumete-perspejimo-pranesimus/

Signalo reikšmė ir kaip elgtis jį išgirdus

- „Dėmesio visiems“
- „Radiacinis pavojus“
- „Cheminis pavojus“
- „Katastrofinis užtvindymas“
- „Uragano pavojus“
- „Oro pavojus“
- „Perspėjimo sistemos patikrinimas“

https://lt72.lt/civilines-saugos-signalai-kaip-elgtis-juos-isgirdus/

Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Veiksmai išgirdus perspėjimo signalą

Pirmos 10–20 sekundžių:

- Sustokite, įvertinkite, kas vyksta.
- Įjunkite oficialių pranešimų šaltinį.
- Įspėkite artimuosius vienu sakiniu.



Per tolimesnes 1–5 minutes:

- Priimkite sprendimą: slėptis / ruoštis evakuacijai.
- Pasiimkite telefoną, dokumentus, vandenį (mažiausiai).
- Vykdykite nurodymus (ne gandus / ne socialinių tinklų interpretacijas).



Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Perspėjimo signalai. Užduočių sąrašas.

- Telefone įjungti perspėjimo pranešimų nustatymai
- Pasirinkti 2 oficialūs kanalai (pvz.: savivaldybė; LT72)
- Paruošti radijas ir/ar atsarginė baterija su įkrovimo laidu
- Šeimai sutartas „vieno sakinio“ pranešimas
- Žinojimas: sirena = tikrinu informaciją ir veikiu



Žinok, kur slėptis

Kolektyvinės apsaugos statiniai
Priedangos
Kitos saugios erdvės
Dviejų sienų taisyklė





Kolektyvinės apsaugos statiniai (KAS)

KAS – statinys, skirtas laikinam gyventojų prieglobsčiui saugantis nuo žalingo sveikatai ar gyvybei aplinkos poveikio bei evakuotų gyventojų apsaugai ekstremaliųjų situacijų ar karo metu.

Ką pasiimti į KAS:

Pilnai sukomplektuotą išvykimo krepšį 72 val.



Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Kolektyvinės apsaugos statiniai

Ką rasite kolektyvinės apsaugos statinyje

Kelioms valandoms:

- Kėdės/ suolai;
- Geriamas vanduo;
- Šviesos šaltinis;
- Informacijos gavimo/ perdavimo priemonė;
- Tualetas

Kelioms dienoms ar savaitėms:

- Sudedamos lovos/ čiužiniai;
- Maistas;
- Drabužiai;
- Higienos priemonės;
- Šildytuvai



Priedangos

Priedanga – tai patalpa galinti trumpam laikui sudaryti sąlygas gyventojams išvengti gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių oro pavojaus atveju.

Ką pasiimti į priedangą?

- Vanduo (bent 0,5 l);
- Šviesos šaltinis;
- Energijos šaltinis;
- Ryšio priemonė;
- Būtiniausi vaistai;
- Asmens dokumentai.



Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

KAS ir priedangos Lietuvoje

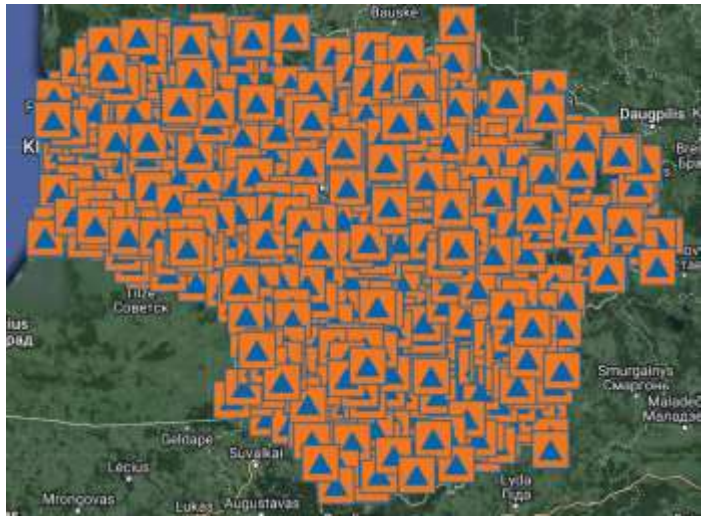

https://lt72.lt/kolektyvines-apsaugos-statiniai/



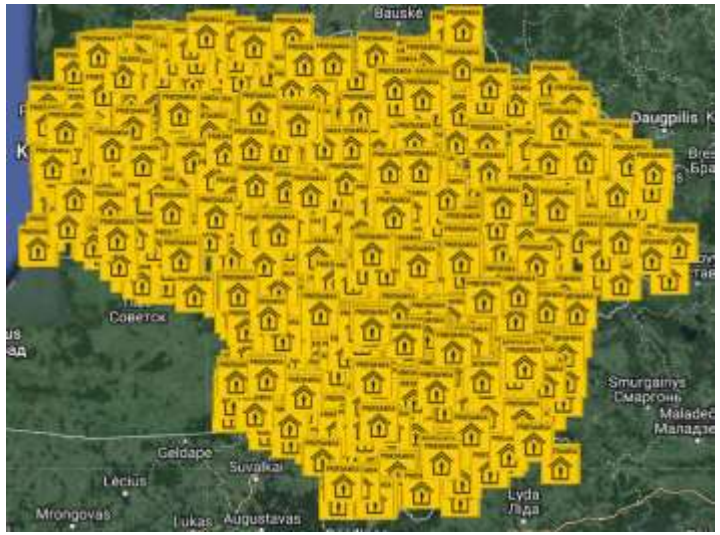

https://lt72.lt/kolektyvines-apsaugos-statiniai-priedangos-ir-rusiai/

Erdvės, galinčios tapti Jūsų priedanga:

- požeminės automobilių stovėjimo aikštelės, garažai;
- transporto ir pėsčiųjų tuneliai;
- sanitarinės buitinės patalpos (rūbinės, dušas, prausyklos);
- nedegių medžiagų sandėliai.







Lietuvos Raudonasis Kryžius

Saugi patalpa

- Statinio cokolinis aukštas, rūsys, tunelis, požeminė automobilių stovėjimo aikštelė ar garažas, šaudykla;
- Nėra aukšto slėgio dujų, garo ar pavojingų skysčių vamzdynų, aukštos įtampos laidų; sienų apdaila atlikta iš nedegių arba sunkiai degių medžiagų;
- Yra daugiau nei vienas išėjimas, nėra langų.



Dviejų sienų taisyklė

- Patalpos, kurias supa dviguba siena – viena vidinė, kuri yra be langų, o kita išorinė.
- Sprogimo atveju, jei neatlaikytų išorinė siena, vidinė siena išliktų kaip apsauginis barjeras. Todėl tokia patalpa galėtų būti ir virš žemės paviršiaus.
- Puikus dviejų sienų taisyklės pavyzdys mūsų gyvenamosiose patalpose būtų vonios kambarys ar sandėliukas, kuriame nėra langų.
- SVARBU: patalpos, esančios paskutiniame pastato aukšte netinka.

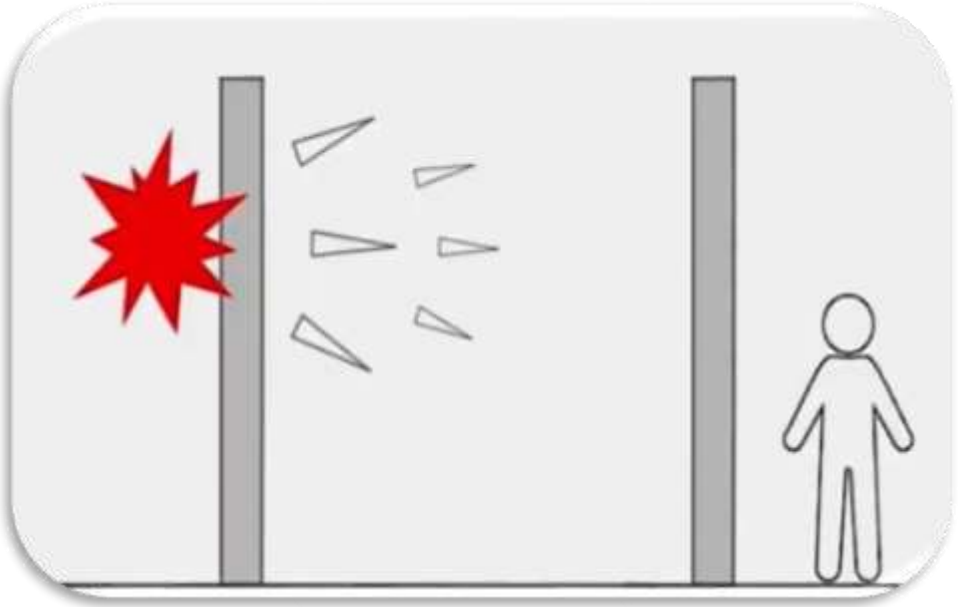

Praktiniai patarimai

Kaip pritaikyti būstą, rūsį, garažą ar sandėliuką laikinam slėpimuisi:

- Konstrukcijos sustiprinimas;
- Ventiliacijos užtikrinimas;
- Aplinka ir gaisrinė sauga;
- Atsarginis išėjimas, mažiau langų;
- Maisto ir vandens atsargos;
- Pirmosios pagalbos reikmenys ir būtiniausi įrankiai;
- Komunikacija ir apšvietimas;
- Šilumos izoliacija ir komfortas;
- Erdvė poilsiui, tualetui, maisto ruošimui;
- Lentyna daiktams, suolas, gultas.



Viena svarbiausių ir efektyviausių žmonių apsaugos priemonių branduolinės ar radiologinės avarijos metu yra greitas ir saugus pasitraukimas iš pavojingų vietų

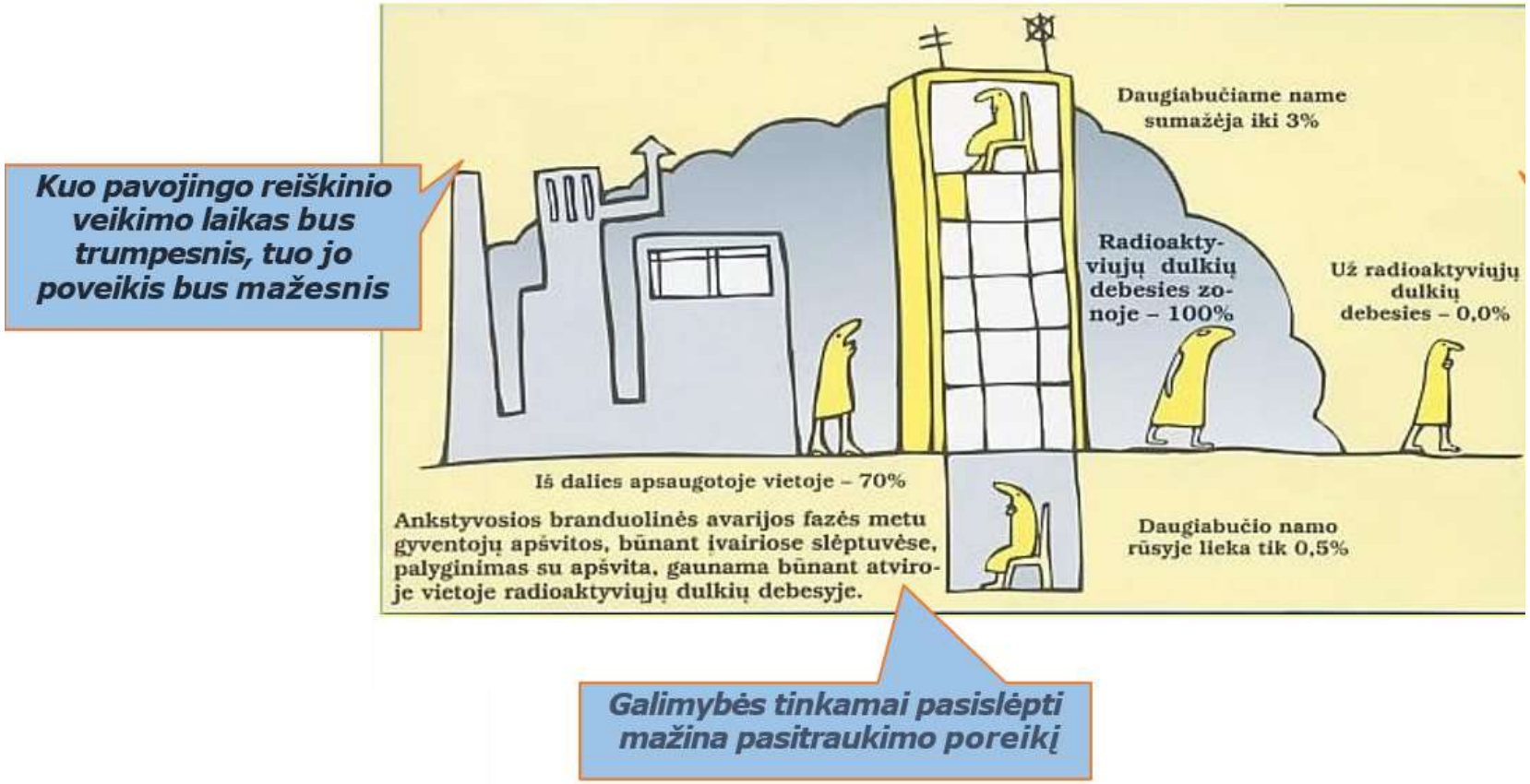

Pasitikrinkite asmeninį pasirengimą

- ❑ Namuose turiu pasirinktą vidinę patalpą
- ❑ Žinau artimiausią priedangą / KAS (maršrutas pėsčiomis)
- ❑ Žinau, ką pasiimti per 2 minutes (telefonas, dokumentai, vanduo, būtini vaistai ar kt.)
- ❑ Šeima žino tą pačia veiksmų eigą ir vietą
- ❑ Turiu žibintuvėlį ir atsarginį energijos šaltinį



Lietuvos Raudonasis Kryžius

Kokioje vietoje susitiksite su šeimos nariais įvykus nelaimei?

- ❑ Iš anksto aptarkite su artimaisiais 2 susitikimo vietas: netoli namų ir už mikrorajono ar gyvenvietės.
- ❑ Paruoškite trumpą žinutės šabloną: „Esu ..... . Einu į ..... .“
- ❑ Susitarkite, kas pasiima vaikus / vyresnio amžiaus artimuosius / augintinius.
- ❑ Sutarkite 1 kontaktą „už regiono“ (jei vietinis ryšys sutrinka).



Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Sudarykite savo šeimos planą

Mūsų susitikimo vieta (čia susitiksime atsitikus nelaimei):
Adresas:.....
Įsimintini objektai aplink:.....
Šeimos narių tel.nr.:.....

Patikimas kontaktinis asmuo (gyvenantis toliau nuo mūsų namų):
Adresas:.....
Tel.nr.:.....



Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos



Paskelbus gyventojų evakavimą, gyventojams bus pateikta ši informacija:

- Laikas, per kurį privaloma išvykti iš nesaugios teritorijos.
- Gyventojų, kurie neturi nuosavo transporto, evakavimo būdai.
- Gyventojų surinkimo punktų adresai.
- Kur evakuotis, kur yra gyventojų priėmimo punktai (kurie evakuojasi nuosavu transportu).
- Kokių saugumo priemonių imtis prieš paliekant namus.
- Kokiais keliais (evakavimosi maršrutai) vykti.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas
prie Vidaus reikalų ministerijos

Lietuvos Raudonasis Kryžius

Ką daryti, jeigu nurodyta evakuotis

- **Pasiimkite būtiniausius reikmenis**, kurių jums gali prireikti evakuacijos metu ir apsistojus kitoje vietoje.
- **Apsirenkite tinkamai** – rinkitės drabužius, kurie suteiktų bent minimalią apsaugą: ilgas kelnes, neperšlampamą striukę, guminius batus, kepurę ir kt).
- **Išvykdami laikykitės rekomenduojamų maršrutų** – nebandykite sutrumpinti kelio, nes alternatyvūs keliai gali būti užblokuoti ar pavojingi.
- **Būkite atsargūs važiuodami tiltais ir viadukais**. Nesustokite po aukštos įtampos elektros laidais.



Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Gyventojų surinkimo punktas



↓

Gyventojų priėmimo punktas



Tarpinis gyventojų evakavimo punktas



Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Evakavimo organizavimo būdai

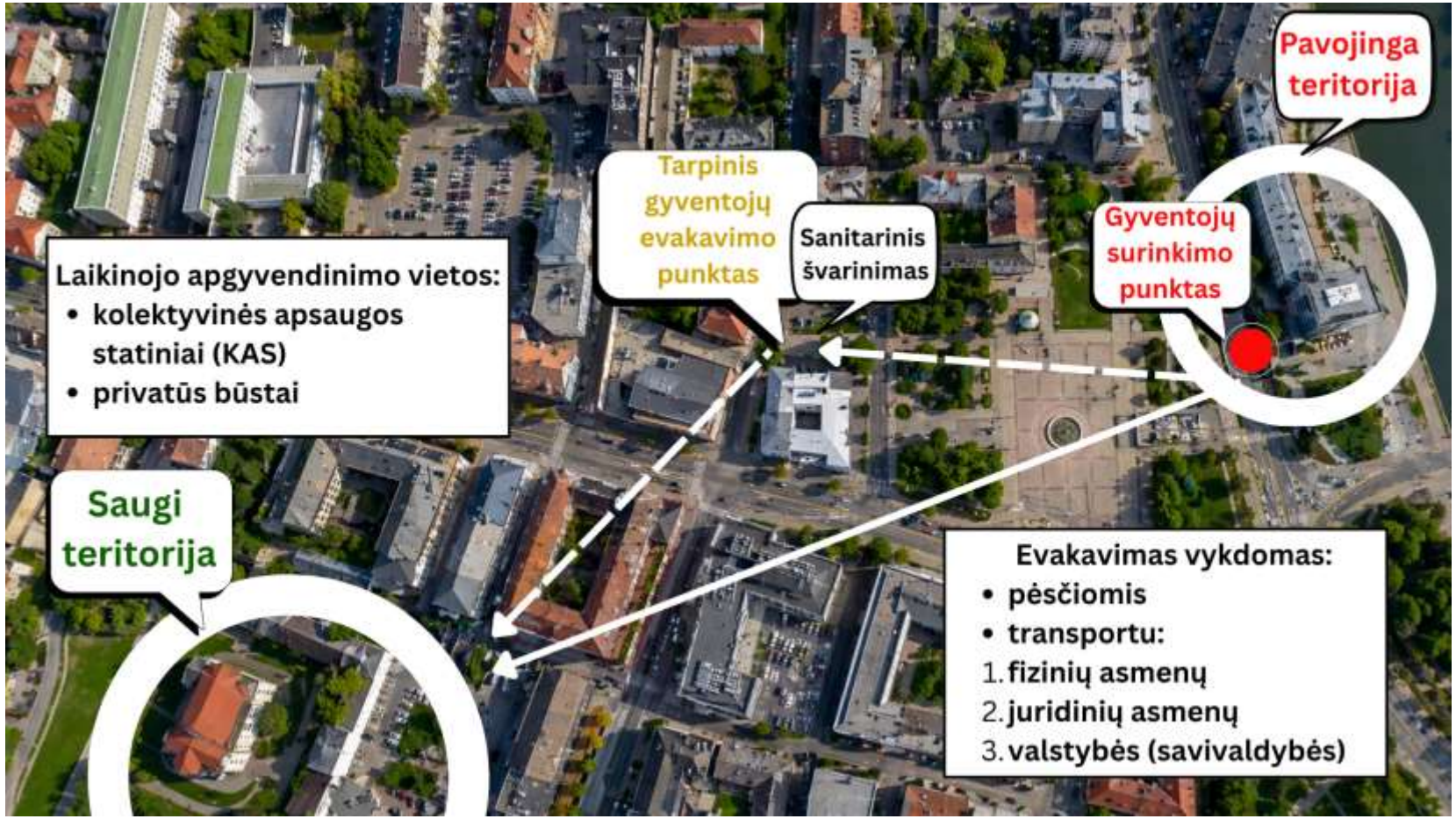

Rekomendacijos gyventojams paliekant namus evakuacijos metu:

- Atlikite visus įprastus veiksmus, kuriuos darote išvykdami iš namų kelioms dienoms;
- Išjunkite elektrą, užsukite dujas ir vandenį;
- Pasiimkite savo naminius augintinius (pvz., šunis, kates);
- Jei gyvenate kaime, suvarykite gyvulius į tvartus, uždenkite šulinius ir pasirūpinkite kitais svarbiais ūkio reikalais;
- Dėl gyvulių bus pateikti atskiri nurodymai ūkininkams;
- Išvykdami savo automobiliu, pasiimkite kuo daugiau bendrakeleivių;
- Praneškite artimiesiems iš kur ir į kur vykstate;
- Išvykite tik nurodyta kryptimi;
- Automobilyje būkite įjungtas radijo imtuvas – sekti oficialią informaciją.





Turėk atsargų!

- Kiekvienas išvykimo krepšys skirtingas – jį susikomplektuokite pagal savo šeimos poreikius.
- Paskirtis: užtikrinti galimybę autonomiškai išgyventi 72 valandas ekstremaliosios situacijos metu.
- Krepšyje ir aprangoje neturi būti jokių militarizuotų elementų – tai gali kelti papildomą riziką.
- Bent 2 kartus per metus **patikrinkite ir atnaujinkite jo turinį** – prieš šaltąjį ir šiltąjį sezonus.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Lietuvos Raudonasis Kryžius

Kokį krepšį rinktis?

- Rekomenduojama **talpa** – apie 45 litrų.
- **Svoris**: neturi viršyti **penktadalio žmogaus kūno svorio.**
- Krepšys turi turėti **daug skyrių**, kad būtų patogu susidėti daiktus.
- Kiekvienas šeimos narys turėtų **turėti savo individualų krepšį.**
- **Vaikų krepšiai** turi būti lengvesni, be dokumentų ar kitų itin svarbių daiktų.
- **Nenaudokite** maišelių ar rankinių per petį – nepatogios, apkrauna kūną netolygiai ir gali trukdyti judėti.



Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Išvykimo krepšio sudėtis

- Dokumentai
- Vanduo
- Pirmosios pagalbos rinkinys
- Maisto produktai
- Drabužiai
- Šviesos šaltinis (žibintuvėlis ant galvos)
- Higienos ir tualeto reikmenys
- Radijo imtuvas
- Pinigai, juvelyriniai dirbiniai
- Šilta antklodė
- Įrankių rinkinys
- Žaislai, knygos ir pan.



Patarimai išvykimo krepšiui

Būtina turėti:

- vanduo ir vandens talpos;
- Ilgo galiojimo maistas;
- šviesa: žibintuvėlis + baterijos;
- ryšys: radijas;
- energija: nešiojama baterija (powerbank);
- higiena: tualetinis popierius / servetėlės, maišai, muilas.

Papildomai (jei yra galimybė):

- šiluma: pledai, miegmaišiai;
- grynieji pinigai (mažomis kupiūromis);
- įrankiai: multifunkcinis įrankis, lipni juosta;
- vaistai ir pirmosios pagalbos vaistinėlė.



Kaip elgtis oro pavojaus ar kitų karinių grėsmių atveju



Ieškoti priedangos



Pasiimti dokumentus ir būtiniausius daiktus



Pasirūpinti namų saugumu



Sekti informaciją



Nepalikti priedangos

Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Oro pavojaus perspėjimų reikšmės



Geltona – tikėtinas oro pavojus, tačiau pavojų galinčių kelti objektų Lietuvos teritorijoje dar nėra. Gyventojai kviečiami išlikti ramūs, nusimatyti priedangas, o pastebėję skrendantį arba nukritusį įtartiną objektą, skambinti 112.



Raudona – oro pavojus, objektas skrenda Lietuvos oro erdvėje arba yra didelė tikimybė, kad įskris į Lietuvos oro erdvę ir gali kelti grėsmę. Gyventojai nedelsdami turi vykdyti perspėjimo pranešimo nurodymus: skubėti į artimiausią priedangą (jos nesant – saugią patalpą), sekti LRT informaciją.



Balta – oro pavojaus nėra, gyventojai gali palikti priedangas ir saugias patalpas, bet skatinami išlikti budrūs ir toliau sekti informaciją.

Lietuvos Raudonasis Kryžius

Kaip elgtis jei įvyktų branduolinė ar radiologinė avarija

Eiti į vidų



Likti viduje



Kalio jodidas



Apsaugos priemonės



Sekti informaciją



Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Kalio jodido vartojimas

Kada vartoti?

- Vartojamos tik pagal oficialius nurodymus.
- Geriausia: iki 24 val. prieš radiacijos poveikį.
- Galima: iki 2 val. po radiacijos poveikio (vėliausiai – per 8 val. po radioaktyvaus jodo patekimo į jūsų organizmą).

Kaip vartoti?

- Nuryti arba sukramtyti.
- Vaikams: galima sutrinti ar ištirpinti neužterštame vandenyje (vartoti iškart).

Svarbu žinoti:

- Jei pašalinta skydliaukė – vartoti nereikia.
- Profilaktiškai NEVARTOTI.
- Jodo tirpalai, purškalai ir papildai neapsaugo ir juos vartoti ne pagal paskirtį pavojinga sveikatai.
- Vienkartinė kalio jodido dozė saugo 24 valandas.

Kaip elgtis potvynio metu



Lipkite į aukštesnę vietą
(viršutinį aukštą, kalvą)



Neikite ir nevažiuokite per
apsemtą kelią



Perkelkite vertingus daiktus ir
elektros prietaisus į aukštesnes vietas



Sekti informaciją

Kaip elgtis gaisro atveju

Skambinkite skubios pagalbos telefonu **112**



Skubiai išeikite iš patalpų, jei tai įmanoma



Uždarykite duris, bet neužrakinkite jų



Nesinaudokite liftu, leiskitės laiptais



Užsidenkite burną ir nosį drėgnu audiniu



Eikite pasilenkę arba šliaužkite



Pasitikite atvykstančius ugniagesius

Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Asmeninis pasirengimas namuose iki 30min.

- ❑ Įsivertinkite galimus pavojus savo aplinkoje.
- ❑ Įjunkite perspėjimo pranešimus telefone.
- ❑ Įsiminkite civilinės saugos signalus ir jiems atitinkamus veiksmus.
- ❑ Pasirinkite artimiausią priedangą ir KAS bei numatykite maršrutą iki jų.
- ❑ Pasirinkite/įsikurkite saugią erdvę namuose (jei yra galimybė)
- ❑ Sudarykite šeimos planą.
- ❑ Sukomplektuokite išvykimo krepšį (atnaujinkite 2 k. į metus).



Būkime
pasirengę ir saugūs!

Civilinės saugos klausimais tel. nr.: 0 707 56 880

Lietuvos Raudonasis Kryžius

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Įkvėpti pirmi padėti krizėje